

Program nauczania na kursie A2 dla pracowników sektora sprzedaży bezpośredniej w punkcie handlowym RTV, AGD z osobami głuchymi i słabosłyszącymi przy użyciu polskiego języka migowego

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Projekt „Standardy edukacyjne dla polskiego języka migowego” korzysta z dofinansowania o wartości 101 945,60 Euro otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG.

Program nauczania na kursie A2 dla pracowników sektora sprzedaży bezpośredniej w punkcie handlowym RTV, AGD z osobami głuchymi i słabosłyszącymi przy użyciu polskiego języka migowego

Przykładowy program nauczania przygotowany na potrzeby specjalistycznego kursu na poziomie A2. Kurs przeznaczony dla pracowników sektora sprzedaży bezpośredniej w punkcie handlowym RTV, AGD z osobami głuchymi i słabosłyszącymi przy użyciu polskiego języka migowego. W pierwszej części przedstawiono ogólne założenia dotyczące organizacji kursu, m.in. grupę odbiorców i formę organizacji. Warto pamiętać, że szczegóły formalne oraz zmiany w rozkładzie materiałów zależą od konkretnego organizatora zajęć oraz warunków funkcjonowania danej instytucji. Z tego samego powodu nie są szczegółowo opisane metody nauczania, jedynie ich ogólne założenia — każdy lektor bowiem, o ile nie jest to narzucone przez instytucję, korzysta z różnorodnych podejść, wybierając te, które przynoszą najlepsze efekty.

Opisany program to tylko propozycja, w jaki sposób można rozłożyć treści nauczania na kursie oraz przedstawienie, w jaki sposób odpowiadają one poszczególnym deskryptorom ESOKJ. Po części wprowadzającej znajduje się opis deskryptorów z poziomu A2, które dotyczą całego kursu i nie jest zasadne przypisywanie ich do konkretnych jednostek lekcyjnych. W tabeli z opisem poszczególnych zajęć umieszczono natomiast te deskryptory, które są realizowane w największym stopniu na danej lekcji. Takie rozbieżności deskryptorów związane jest ze spiralną strukturą kursu — wprowadzanie tematów leksykalnych i gramatycznych nie odbywa się w izolacji, na lekcjach powtarzane i utrwalane są zagadnienia już poznane, tym samym w większości wierszy należałoby umieszczać te same, powtarzające się, deskryptory. W celu uniknięcia takiego rozwiązania i zwiększenia czytelności odnośniki do deskryptorów prezentowane są na różne sposoby w zależności, czy dany deskryptor ma zasięg globalny, czy dotyczy przede wszystkim konkretnej lekcji.

1. Założenia ogólne

Opis grupy: grupa różnowiekowa, słyszący dorośli, częściowo ukierunkowani na naukę języka specjalistycznego

Kurs kierowany jest do konkretnej, wąskiej grupy zawodowej — odbiorcami będą dorosłe osoby słyszące, w różnym wieku. Tym samym lektor dysponuje większymi możliwościami wyboru technik nauczania. Nie ma obecnych ograniczeń ani cechami rozwojowymi (jak to jest w przypadku dzieci), ani nieokreślonością potrzeb komunikacyjnych, jak to bywa w przypadku dzieci

starszych i młodzieży. (Komorowska, 36). Konkretnie specjalistyczne potrzeby językowe przekładają się na dobór tematów i treści leksykalno-gramatycznych.

Liczba godzin: 120 jednostek lekcyjnych

Jednostka lekcyjna: 45 minut

Poziom znajomości PJM: A1

Kurs przeznaczony jest dla osób, które osiągnęły poziom biegłości A1 w PJM.

Lektor: głuchy natywny użytkownik PJM z doświadczeniem w nauczaniu PJM jako języka obcego

Cel ogólny: umiejętność nawiązania i podtrzymania konwersacji z osobą głuchą. Opanowanie fraz i zwrotów potrzebnych w różnych sytuacjach komunikacyjnych w punkcie handlowym: obsługa reklamacji, rozmowa o towarze, rozmowa o płatności, udzielanie szczegółowych informacji dotyczących transakcji bądź produktu.

Stosowane metody: istnieje bardzo mało podręczników do nauki PJM, a ich znikoma część dotyczy kursów specjalistycznych (najczęściej kierowane są do pracowników administracji publicznej). Przygotowanie materiałów w całości byłoby zadaniem lektora.

Program stworzono w kontekście podejścia komunikacyjnego, więc nie zakłada użycia konkretnych technik nauczania, raczej zachęca do podejścia eklektycznego i używania metod z różnych nurtów zarówno konwencjonalnych, jak i niekonwencjonalnych. Zostało to też wprost opisane w ESOKJ (s. 124):

Fundamentalną zasadą przyjętą w pracach Rady Europy jest przekonanie, że najlepszymi rozwiązaniami metodycznymi i metodologicznymi w zakresie kształcenia językowego i badań językowych są takie, które okazują się najbardziej skuteczne w realizacji celów ustalonych na podstawie analizy potrzeb indywidualnych uczących się w określonym kontekście społecznym. Skuteczność metod zależy od motywacji i charakterystyki danej grupy uczących się, a także od aktualnych możliwości technicznych i kadrowych. Konsekwentne stosowanie tej podstawowej zasady oznacza uznanie nie tylko różnorodności celów, lecz także — w jeszcze większym zakresie — różnorodności metod i materiałów nauczania.

2. Deskryptory ogólne realizowane w trakcie trwania całego kursu (poziom A2)

Wspólne poziomy biegłości językowej: Skala globalna

Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia związane z najistotniejszymi sprawami (np.: podstawowe informacje dotyczące rozmówcy, jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w typowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i powtarzające się. Potrafi w prosty sposób opisywać środowisko, z którego się wywodzi i bezpośrednio otoczenie, a także wypowiadać się w sposób bardzo prosty na tematy związane z najważniejszymi potrzebami.

(1) Rozumienie na żywo/w komunikacji bezpośredniej – Ogólny opis umiejętności

Potrafi zrozumieć wystarczająco dużo, aby reagować na konkretne potrzeby komunikacyjna, pod warunkiem, że wypowiedź rozmówcy jest migana wyraźnie i powoli.

Potrafi zrozumieć zwroty i wyrażenia związane z najważniejszymi dla niego obszarami tematycznymi (np. z bardzo podstawowymi informacjami osobowymi i rodzinnymi, topografią lokalną, zatrudnieniem), pod warunkiem, że wypowiedź rozmówcy jest migana wyraźnie i powoli.

Produkcja – (1) Wypowiedź na żywo – Ogólny opis umiejętności

Potrafi przedstawiać proste opisy lub prezentować osoby, warunki życia lub pracy, codzienne rutynowe czynności, rzeczy lubiane/nielubiane itp. w formie krótkiego ciągu prostych zwrotów i zdań, tworzących listę spraw.

Produkcja – (2) Wypowiedź rejestrowana – Ogólny opis umiejętności

Potrafi nagrywać teksty opisujące sekwencje czynności składające się z prostych wyrażeń i zdań, dbając o poprawną organizację przestrzeni w kadrze.

naśladujące kształt, wielkość, ruch w miejsce wyrazów, dla których nie zna znaku.

Interakcja – (1) Interakcja na żywo – Ogólna ocena umiejętności

Potrafi uczestniczyć w rozmowach wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mu lub rutynowe tematy związane z pracą i czasem wolnym.

Potrafi ze stosunkową łatwością uczestniczyć w typowych i krótkich rozmowach, pod warunkiem otrzymania w razie potrzeby pomocy od rozmówcy.

Potrafi bez zbytniego wysiłku radzić sobie z prostą, rutynową wymianą zdań.

Potrafi zadawać pytania i odpowiadać na nie oraz wymieniać poglądy i informacje na znane mu tematy w możliwych do przewidzenia sytuacjach życia codziennego.

Mediacja – (1) Mediacja tekstu – Ogólny opis umiejętności

Potrafi używać prostych znaków, by poprosić o wyjaśnienie czegoś.

Potrafi rozpoznać, kiedy pojawiają się jakieś trudności i sygnalizować prostym językiem źródło problemu.

Przekazuje w głównych punktach w trakcie krótkiej prostej konwersacji lub wypowiedzi informacje dotyczące codziennych tematów, które bezpośrednio go interesują, jeśli są wyrażone prostym językiem.

Potrafi przekazać istotne informacje, które zawarte są w wyraźnie ustrukturyzowanej prostej wypowiedzi informacyjnej, jeśli wypowiedź dotyczy konkretnego, znanego tematu i sformułowania jest prostym językiem.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Stosowanie środków językowych: zakres ogólny

Dysponuje ograniczonym zasobem krótkich wyuczonych na pamięć wyrażen dotyczących prawdopodobnych sytuacji życiowych. W sytuacjach nietypowych występują częste załamania komunikacji i nieporozumienia.

Dysponuje podstawowym zasobem środków językowych, pozwalającym na radzenie sobie z komunikacją w przewidywalnych sytuacjach życia codziennego, chociaż musi czasem ograniczać przekaz i szukać słów w pamięci.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Zakres słownictwa

Dysponuje wystarczającym (skonwencjonalizowanym i produktywnym) słownictwem, aby uczestniczyć w rutynowych rozmowach na znane sobie tematy z życia codziennego.

Potrafi po przygotowaniu się używać odpowiedniego słownictwa z konkretnego tematu.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Poprawność gramatyczna

Potrafi kategoryzować obiekty z użyciem znaku GRUPA.

Poprawnie używa prostych struktur. jednak systematycznie popełnia podstawowe błędy – np.: w użyciu form czasownika. Mimo to wypowiedź jest zazwyczaj zrozumiała.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Poprawność digramatyczna

Potrafi używać poprawnie klasyfikatorów w prostych zdaniach.

Potrafi wyrazić sekwencję zdarzeń, które są w relacji przyczynowo-skutkowej (np., DLATEGO...).

Potrafi zwrócić uwagę na ważne elementy poprzez umiejscowienie ich w centrum przestrzeni.

Potrafi wyrazić sekwencję zdarzeń, które nie są w relacji przyczynowo-skutkowej.

Potrafi konsekwentnie odmienić różne typy czasowników z zachowaniem uzgodnień.

Potrafi z użyciem odpowiednich konstrukcji podkreślić konkretną informację w zdaniu.

Potrafi intensyfikować cechę obiektu i sposób wykonywania czynności.

Potrafi zamigać bezpośrednią prośbę, różnicując mimiką intencję wypowiedzi.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Poprawność leksykalna

Potrafi wyprodukować poprawne układy ust i zastosować je do rozróżnienia takich samych znaków.

Potrafi wyrażać ilość/liczebność czegoś z wykorzystaniem mimiki.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Poprawność fonologiczna

Ogólna:

Artykulacja jest na ogół na tyle wyraźna, by zrozumieć wypowiedź – rozmówcy muszą jednak co jakiś czas prosić o powtórzenie.

Artykulacja znaków

Artykulacja jest ogólnie zrozumiała w komunikacji dotyczącej prostych codziennych sytuacji, jeśli rozmówca podejmuje wysiłek, by zrozumieć niektóre znaki.

Systematyczna zła artykulacja znaków nie utrudnia zrozumienia, jeśli rozmówca czyni starania, by rozpoznać błędy.

Używa układów dłoni w sposób jasny i jednoznaczny.

Cechy prozodyczne

Potrafi stosować w zrozumiały sposób elementy prozodyczne codziennych wyrazów i fraz. Elementy prozodyczne (np. akcent zdaniowy) są stosowane adekwatnie w znanych, codziennych wypowiedziach.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (1) Kompetencje lingwistyczne – Poprawność daktylograficzna

Potrafi płynnie literować z wykorzystaniem alfabetu palcowego nazwy i terminy techniczne.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (2) Kompetencje pragmatyczne – Elastyczność w interakcji

Potrafi rozwijać wyuczone zdania przez proste przestawianie ich elementów.

Potrafi dopasowywać do danych okoliczności proste, wypróbowane i zapamiętane wyrażenia, wstawiając w nie potrzebne wyrazy.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (2) Kompetencje pragmatyczne – Zabieranie głosu

Umie rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.

Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (2) Kompetencje pragmatyczne – Rozwijanie tematu

Potrafi coś opowiedzieć lub opisać w formie prostego zestawu spraw/punktów.

Potrafi w formie pytań prezentować proste argumenty za i przeciw.

Potrafi podać przykład czegoś w bardzo prostym tekście, używając wyrażen „taki jak” lub „na przykład”.

Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty

Potrafi zróżnicować poszczególne punkty na liście.

Potrafi we właściwy sposób streścić proste zagadnienia.

Komunikacyjne kompetencje językowe — (2) Kompetencje pragmatyczne — Spójność wypowiedzi

Potrafi łączyć grupy słów takimi prostymi spójnikami, takimi jak: „i”, „lecz”, „dlatego że” oraz wymienić coś z użyciem boi (*buoys*).

Potrafi korzystać z najczęściej powtarzających się spójników, co pozwala na opowiedzenie historyjki lub opisanie czegoś w formie prostej wypunktowanej listy.

Komunikacyjne kompetencje językowe — (2) Kompetencje pragmatyczne — Ustawienie/osadzenie w przestrzeni i perspektywa

Potrafi w trakcie migania konsekwentnie utrzymywać relatywne kształty i proporcje obiektów (np. kiedy obiera banana).

Potrafi w trakcie migania konsekwentnie odnosić się do ustalonych punktów w przestrzeni.

Potrafi używać mimiki odpowiedniej dla danej postaci, osoby lub rzeczy, którą opisuje.

Potrafi używać postawy ciała do zaznaczania różnych opinii wobec jakiejś kwestii (np. oddając argumenty za i przeciw poprzez odchylenie ciała w lewo lub w prawo).

Komunikacyjne kompetencje językowe — (2) Kompetencje pragmatyczne — Precyzja wypowiedzi

Potrafi przekazać to, co chce powiedzieć, w prostej i bezpośredniej wymianie zdań, zawierających ograniczoną ilość informacji, na znane sobie lub rutynowe tematy, w innych sytuacjach musi jednak upraszczać swój przekaz.

Komunikacyjne kompetencje językowe — (2) Kompetencje pragmatyczne — Płynność wypowiedzi

Potrafi formułować zdania na znane sobie tematy z wystarczającą łatwością, by radzić sobie w krótkiej rozmowie, mimo dość zauważalnego namyślenia się i często zdarzających się falstartów.

Potrafi wyrażać własne myśli w formie krótkich wypowiedzi, mimo że zdarzają się w nich ewidentne przerwy, falstarty i przeformułowania.

Komunikacyjne kompetencje językowe — (2) Kompetencje pragmatyczne — Postawa i oddziaływanie nadawcy

Potrafi odpowiednio stosować mimikę, by wyrazić emocje (np. ściągnięcie brwi — negatywne; podniesienie brwi — pozytywne).

Potrafi migać w sposób neutralny, bez wyraźniej ekspresji.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (3) Kompetencje socjolingwistyczne – Ogólny opis umiejętności

Jest w stanie radzić sobie w bardzo krótkich rozmowach towarzyskich, używając typowych uprzejmych zwrotów powitalnych i adresatywnych. Potrafi sformułować zaproszenie, propozycję, prośbę o wybaczenie itp., a także reagować na nie.

Potrafi w sposób prosty, lecz efektywny, uczestniczyć w rozmowach towarzyskich, stosując najpopularniejsze wyrażenia i schematy konwersacyjne.

Potrafi rozumieć i w prosty sposób wyrażać podstawowe funkcje językowe, takie jak uzyskiwanie i wymiana informacji, wyrażanie poglądów i przekonania.

Komunikacyjne kompetencje językowe – (3) Kompetencje socjolingwistyczne – Stosowność socjolingwistyczna i zasób elementów kulturowych

Potrafi wziąć pod uwagę cechy środowiska istotne dla komunikacji migowej (światło, obiekty na stole).

Potrafi dostosować przestrzeń migania do kontekstu wypowiedzi i odbiorców.

Potrafi użyć odpowiednich środków, by zwrócić się do napotkanej nieznanym g/Głuchej osoby.

Potrafi przyjąć lub odrzucić bezpośrednią prośbę lub żądanie.

3. Program kursu

Nr	Liczba godzin	Temat	Opis	Tematyka/Słownictwo	Gramatyka	Deskryptor CEFR
1	4	Przychodzi klient do sklepu	<p>Częściowe powtórzenie materiału z poziomu A1 oraz sprawdzenie poziomu biegłości kursantów w PJM.</p> <p>Ćwiczenie krótkich scenek dialogowych pożegnania i powitania z uwzględnieniem różnego statusu rozmówcy (dostosowywanie stylu migania i przestrzeni do kontekstu wypowiedzi).</p> <p>Przedstawianie się.</p>	<p>Formuły powitalne i pożegnalne.</p> <p>Podstawowe słownictwo związane ze sprzedażą (klient, sprzedawca, sklep itp.).</p> <p>Elementy fatyczne.</p> <p>Sposoby zwracania uwagi.</p>	<p>Pytania o dopełnienie z towarzyszeniem odpowiedniej mimiki.</p> <p>Proste wypowiedzi oznajmujące.</p> <p>Zaimki osobowe i pytajne.</p> <p>Intensyfikacja elementów niemanualnych służąca zmianom nacechowania wypowiedzi.</p>	<p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie to, co jest migane jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek.</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Potrafi prowadzić bardzo krótkie, towarzyskie wymiany zdań, lecz rzadko rozumie wystarczająco dużo, aby samodzielnie podtrzymać rozmowę, chociaż może wiele zrozumieć, jeśli rozmówca mu pomoże.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p> <p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p>

						<p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie</p> <p>Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.</p>
2	8	<p>Inteligentny dom przyszłości</p>	<p>Opisywanie inteligentnego domu, w tym wprowadzenie nazw RTV (też mniej popularnych sprzętów) pomieszczeń, mebli.</p> <p>Ćwiczenia z zakresu opisu przedmiotów.</p>	<p>Opis pokoju/pomieszczenia w domu.</p> <p>Opisywanie cech: kolor, wielkość, kształt, materiał.</p> <p>Nazwy sprzętu RTV: telewizor, radio, telefon, router, oczyszczacz powietrza, nawilżacz, konsola itd.</p> <p>Nazwy pomieszczeń i mebli (rozszerzenie zakresu z poziomu A1).</p> <p>Terminy specjalistyczne.</p> <p>Nazwy marek.</p>	<p>Przestrzeń topograficzna.</p> <p>Wyliczanie z wykorzystaniem <i>boi</i>.</p> <p>Stopniowanie przymiotników.</p> <p>Klasyfikowanie z użyciem znaku GRUPA.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć</p> <p>Potrafi używać prostego języka opisowego do formułowania krótkich stwierdzeń, porównywania przedmiotów i wymieniania ich charakterystycznych cech.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji</p> <p>Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p>

3	4	Co to za białe pudełko?!	Opisywanie wyglądu sprzętu AGD i RTF (wygląd oraz funkcjonalności). Ćwiczenie strategii komunikacyjnych przy niewystarczającym zasobie słownictwa.	Opisywanie funkcji i przeznaczenia urządzenia (<i>w piekarniku pieczemy ciasto, w lodówce przechowujemy warzywa</i>). Opisywanie cech przedmiotów: kolor, wielkość, kształt, materiał. Nazwy warzyw, owoców, potraw.	Konsekwentne odnoszenie się do punktów w przestrzeni (referencja). Stopniowanie przymiotników.	Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi używać prostego języka opisowego do formułowania krótkich stwierdzeń, porównywania przedmiotów i wymieniania ich charakterystycznych cech. Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania). Produkcja – Strategie produktywne - (1) Kompensacja W trakcie wypowiedzi potrafi określić, co ma na myśli, wskazując to (np. „Poproszę to.”).
4	4	127 złotych i 12 groszy	Powtórzenie liczebników, rozszerzenie o liczebniki inkorporowane w zakresie złotych. Pytanie o cenę i udzielanie odpowiedzi.	Liczebniki główne i inkorporowane. Nazwa jednostek monetarnych. Rodzaje środków płatniczych: <i>gotówka, karta, blik</i> itp.	Konstrukcje pytajne z wykorzystaniem odpowiedniej mimiki. Podawanie ceny w pełnych złotych i złotych z groszami. Liczebniki inkorporowane.	Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie to, co jest miganie jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.
5	8	- Ile kosztuje ten niebieski malakser?	Prowadzenie rozmów o cenie produktów i sposobach finansowania zakupów.	Terminy finansowe: <i>raty, kredyt, przelew, bank, pożyczka</i> itp.	Konstrukcje pytajne z wykorzystaniem	Produkcja – Strategie produktywne - (1) Kompensacja

				<p>Liczebniki główne i inkorporowane.</p> <p>Rodzaje środków płatniczych: <i>gotówka, karta, blik</i> itp.</p> <p>Określenie częstotliwości: <i>raz, co miesiąc, dwanaście razy</i> itp.</p> <p>Faktura/paragon + informacje potrzebne do wystawienia faktury (NIP, adres itd..)</p> <p>Elementy fatyczne w kontekście rozumienia wypowiedzi interlokutora.</p>	<p>odpowiedniej mimiki.</p> <p>Podawanie ceny w pełnych złotych i złotych z groszami.</p> <p>Liczebniki inkorporowane.</p>	<p>W trakcie wypowiedzi potrafi określić, co ma na myśli, wskazując to (np. „Poproszę to.”).</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie to, co jest miganie jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek</p> <p>Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p> <p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p>
--	--	--	--	---	--	--

						Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.
6	4	Proszę spojrzeć na ten wspaniały piekarnik!	<p>Opis wyglądu i działania urządzenia, podanie ceny, możliwości finansowania zakupu.</p> <p>Literowanie terminów związanych ze sprzętem RTV, AGD oraz nazw własnych.</p> <p>Ćwiczenie dłuższych wypowiedzi monologowych.</p>	<p>Nazwy kolorów, kształtów, wielkości.</p> <p>Nazwy czynności (<i>pieczenie, miksowanie</i>).</p> <p>Określenia oceniające.</p> <p>Schemat dłuższej wypowiedzi monologowej.</p>	<p>Sekwencja czynności wyrażona znakami: NAJPIERW, POTEM, NASTĘPNIE.</p> <p>Stopniowanie przysłówków (intensyfikowanie sposobu wykonywania czynności).</p> <p>Niemanualne wykładniki stopniowania – stosowanie odpowiedniej mimiki.</p>	<p>Rozumienie - (1) Rozumienie na żywo/w komunikacji bezpośredniej - Odbiór jako widz Potrafi nadażać za bardzo prostą, dobrze ustrukturyzowaną prezentacją lub demonstracją, jeśli jest ona podparta slajdami z ilustracjami, konkretnymi przykładami lub wykresami i jest przekazywana w sposób wolny i wyraźny, z powtórzeniami oraz temat tej prezentacji jest mu znany.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p> <p>Potrafi udzielić prostych wskazówek, jak dojść z miejsca na miejsce, używając prostych wyrażen, takich jak: „Skreć w prawo”, „Idź prosto” i wyrażen dotyczących następstwa czasowego czynności, np.: „najpierw”, „potem”, „następnie”.</p>
7	8	Lodówka czy zamrażarka?	<p>Porównywanie przedmiotów ze sobą.</p> <p>Wartościowanie.</p>	<p>Zwroty i wyrażenia służące do wyrażania porównania.</p>	<p>Negacja manualna i niemanualna.</p> <p>Wykładniki negacji.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi używać prostego języka opisowego do formułowania krótkich stwierdzeń, porównywania</p>

			Wyrażanie opinii i preferencji.	<p>Szczegółowy opis cech przedmiotów, podkreślanie wad i zalet.</p>	<p>Porównania i zestawienia z użyciem <i>body shift</i> (ruchu korpusu).</p> <p>Stopniowanie cechy obiektu/czynności.</p>	<p>przedmiotów i wymieniania ich charakterystycznych cech.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi.</p> <p>Potrafi wytłumaczyć, co lubi lub czego nie lubi w danej rzeczy i dlaczego preferuje dany wybór, tworząc proste porównania.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie to, co jest miganie jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek</p> <p>Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja Potrafi powiedzieć, co lubi, a czego nie lubi.</p>
--	--	--	---------------------------------	---	---	---

8	4	Dzisiaj młynek do kawy w promocji!	<p>Prezentowanie promocji i dostępnych rabatów.</p> <p>Negocjowanie ceny i warunków usługi, targowanie się.</p>	<p>Powtórzenie liczebników inkorporowanych, nazw walut i jednostek monetarnych, terminów finansowych (<i>rata, kredyt</i> itp.).</p> <p>Słownictwo związane z promocją.</p> <p>Określanie czasu (przez tydzień, dzisiaj, jutro itp.)</p> <p>Liczebniki inkorporowane w zakresie czasu (np. <i>przez trzy dni</i>).</p>	<p>Konstrukcje warunkowe <i>jeśli...</i></p> <p>Konstrukcje wyrażające zależność przyczynowo-skutkową.</p> <p>Akcentowanie informacji w zdaniu/tekście.</p> <p>Czas przyszły.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie to, co jest miganie jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek</p> <p>Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji Potrafi uczestniczyć w wykonywaniu prostych i rutynowych zadań wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji.</p>
9	4	Gdzie znajdę telewizor?	<p>Opisywanie umiejscowienie przedmiotów w przestrzeni.</p> <p>Zależności przestrzenne między obiektami.</p> <p>Opisywanie trasy z punktu A do B.</p>	<p>Kierunki.</p> <p>Nazwy działań.</p> <p>Liczebniki porządkowe.</p>	<p>Pytania o uzupełnienie.</p> <p>Wyrażanie relacji przestrzennych (przestrzeń topograficzna,</p>	<p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie komunikatów i instrukcji Rozumie proste wskazówki tłumaczące, jak z punktu X dotrzeć do punktu Y, pieszo lub korzystając z komunikacji miejskiej.</p>

			Dialogi (pytanie o lokalizacji wybranego sprzętu; udzielanie wskazówek).		<p>kierunki lewo/prawo).</p> <p>Uzgodnienia punktów w przestrzeni.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji</p> <p>Potrafi udzielić prostych wskazówek, jak dojść z miejsca na miejsce, używając prostych wyrażen, takich jak: „Skręć w prawo”, „Idź prosto” i wyrażen dotyczących następstwa czasowego czynności, np.: „najpierw”, „potem”, „następnie”.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka</p> <p>Rozumie to, co jest miganie jasno, powoli i bezpośrednio do niego w prostej, codziennej rozmowie. Można sprawić, że zrozumie to, co najistotniejsze, o ile rozmówca podejmie dodatkowy wysiłek</p> <p>Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji</p> <p>Potrafi udzielać wskazówek dotyczących mapy lub planu, a także stosować się do nich.</p> <p>Potrafi uczestniczyć w wykonywaniu prostych i rutynowych zadań wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji.</p> <p>Potrafi udzielać wskazówek i instrukcji, np. wskazywać drogę, a także stosować się do nich.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Wyjaśnianie danych (np. wykresów, diagramów) na żywo Potrafi zinterpretować i opisać w PJM proste materiały ilustracyjne dotyczące znanych tematów (np. mapa pogody, podstawowy schemat blokowy) (w tekście w języku fonicznym), nawet jeśli w miganiu musi zatrzymać się, podejmować kolejne podejścia i przeformułować.</p>
10	4	<p>Ten komputer bardziej pasuje do pani potrzeb.</p>	<p>Pytanie o preferencje i potrzeby.</p> <p>Opisywanie preferencji i potrzeb.</p> <p>Rozmowy o przeznaczeniu danego sprzętu i okolicznościach jego użytkowania.</p>	<p>Powtórzenie słownictwa związanego z wyglądem i działaniem przedmiotów.</p> <p>Wyrażanie preferencji, potrzeb, wyborów.</p> <p>Formuły grzecznościowe związane z obsługą klienta.</p> <p>Dostosowywanie stylu migania do rozmówcy.</p> <p>Dostosowywanie przestrzeni do potrzeb komunikacji wizualno-przestrzennej.</p>	<p>Konstrukcje złożone z wyrażeniami DLATEGO, PO TO itp.</p> <p>Konstrukcje pytajne.</p> <p>Wyrażanie preferencji, wyborów z użyciem <i>body shift</i>.</p> <p>Tworzenie negacji.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi wyjaśnić, dlaczego coś lubi lub czegoś nie lubi.</p> <p>Potrafi używać prostego języka opisowego do formułowania krótkich stwierdzeń, porównywania przedmiotów i wymieniania ich charakterystycznych cech.</p> <p>Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi.</p>

						<p>Potrafi wytłumaczyć, co lubi lub czego nie lubi w danej rzeczy i dlaczego preferuje dany wybór, tworząc proste porównania.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja Potrafi powiedzieć, co lubi, a czego nie lubi.</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p>
11	4	— Dlaczego tak drogo?!	<p>Negocjowanie ceny, warunków świadczenia usługi, dodatków.</p> <p>Wyrażanie prośby o różnym stopniu grzeczności.</p> <p>Wyrażanie zgody i odmowy.</p> <p>Osiąganie kompromisu i zgody.</p> <p>Objaśnianie warunków promocji.</p>	<p>Słownictwo związane z wyrażaniem zgody/odmowy.</p> <p>Konstrukcje MOŻNA, NIE-MOŻNA, TRZEBA, MUSIEĆ itp.</p> <p>Wyjaśnianie informacji.</p> <p>Parafrazowanie.</p> <p>Elementy fatyczne w kontekście rozumienia</p>	<p>Dostosowywanie mimiki do intencji wypowiedzi.</p> <p>Czasowniki z inkorporowaną negacją.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie w sposób ogólny kierowane do niego jasne, standardowe wypowiedzi na znane mu tematy, jeśli ma możliwość poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja</p>

				wypowiedzi interlokutora.		<p>Potrafi odpowiadać na zaproszenia, propozycje i przeprosiny, a także zapraszać, proponować i przepraszać.</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażen dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p> <p>Potrafi wskazać, kiedy nadąza za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażen poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażen, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.</p>
12	4	Jak to działa	Instrukcje – instalacja i używanie sprzętu. Tworzenie instrukcji i postępowanie zgodnie z nimi.	<p>Liczebniki porządkowe powtórzenie.</p> <p>Wyrażanie następstwa czasowego.</p>	<p><i>Boje.</i></p> <p>Sekwencja czynności (linia czasowa).</p>	<p>Rozumienie - (1) Rozumienie na żywo/w komunikacji bezpośredniej - Odbiór jako widz Potrafi nadązać za bardzo prostą, dobrze ustrukturyzowaną prezentacją lub demonstracją, jeśli jest ona podparta slajdami z ilustracjami,</p>

			<p>Oglądanie nagranych instrukcji i opisów działania urządzeń.</p>	<p>Tekst użytkowy w języku migowym.</p> <p>Wyliczanie, tworzenie list.</p> <p>Czynności związane z instalacją i obsługą sprzętu.</p> <p>Substytucja leksykalna.</p> <p>Szczegółowe opisywanie przedmiotu (m.in. wyglądu, działania, przeznaczenia poszczególnych elementów).</p>	<p>Elementy spajające tekst monologowy.</p> <p>Dostosowanie mimiki i przestrzeni migania do stylu tekstu.</p> <p>Tworzenie list za pomocą różnych środków gramatycznych.</p> <p>Klasyfikatory.</p> <p>Zachowywanie relacji przestrzennych i proporcji.</p>	<p>konkretnymi przykładami lub wykresami i jest przekazywana w sposób wolny i wyraźny, z powtórzeniami oraz temat tej prezentacji jest mu znany.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przekazywanie konkretnej informacji na żywo Potrafi przekazać w PJM główną myśl prostych, krótkich wiadomości, instrukcji i ogłoszeń, jeśli są one migane powoli i wyraźnie prostym językiem.</p>
13	8	<p>Bezpieczeństwo przede wszystkim</p>	<p>Opisywanie zasad bezpiecznego korzystania ze sprzętu. Przedstawienie potencjalnych zagrożeń i negatywnych skutków nieprawidłowego korzystania z urządzeń.</p> <p>Oglądanie nagranych zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń.</p>	<p>Wskazówki dotyczące bezpiecznego użytkowania produktu.</p> <p>Wyrażanie związku przyczynowo-skutkowego.</p> <p>Wyrażanie następstwa w czasie.</p>	<p>Wyrażanie związku przyczynowo-skutkowego.</p> <p>Wyrażanie następstwa w czasie.</p> <p>Dostosowanie mimiki do intencji wypowiedzi.</p>	<p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie komunikatów i instrukcji Potrafi zrozumieć podstawowe instrukcje dotyczące czasu, dat i liczb itp. i instrukcje dotyczące rutynowych zadań i poleceń, które musi wykonać.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: udzielanie informacji Potrafi opisywać cechy przedmiotu: kształt, kolor i materiał (np. opis ubrania).</p>

				<p>Wyrażanie nakazów i zakazów.</p> <p>Części ciała.</p> <p>Wypowiedź twórcza monologowa.</p>		<p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przekazywanie konkretnej informacji na żywo Potrafi przekazać w PJM w prosty sposób serię krótkich instrukcji, jeśli tekst wyjściowy jest migany wyraźnie i powoli.</p>
14	4	<p>Coś strzeliło w odkurzaczu!</p>	<p>Opisywanie problemów i usterek. Przedstawianie nieprawidłowego działania. Opis wypadków.</p> <p>Nagranie bardzo krótkiej historii o wypadku.</p>	<p>Nazwy pomieszczeń - powtórzenie.</p> <p>Sekwencja czynności.</p> <p>Udzielanie szczegółowych wyjaśnień.</p> <p>Opis przyczyn, okoliczności i skutków.</p> <p>Konstrukcje modalne wyrażające przypuszczenia, niepewność. ("tryb")</p>	<p>Dostosowanie mimiki do konstrukcji modalnych wyrażających przypuszczenia, niepewność.</p> <p>Przedstawianie sekwencji czynności (różne linie czasowe).</p> <p>Czas przeszły.</p>	<p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie programów telewizyjnych oraz nagrań Rozumie najważniejsze elementy historii i potrafi nadażyć za fabułą, jeśli historia jest opowiedziana powoli i wyraźnie.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty.</p> <p>Produkcja - (2) Wypowiedź rejestrowana - Wypowiedź twórcza Potrafi w formie połączonych zdań przygotować nagranie o codziennych sprawach z własnego otoczenia, np.: o ludziach, miejscach, pracy czy studiach.</p>
15	4	<p>Chcę to zwrócić</p>	<p>Zgłaszanie reklamacji przez klienta. Opis usterki, swoich odczuć i oczekiwań.</p>	<p>Leksykalne wykładniki aspektu.</p> <p>Wyrażania żądania, prośby.</p>	<p>Wyrażanie aspektu (modyfikacja ruchu, wykładniki niemanualne).</p>	<p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie programów telewizyjnych oraz nagrań Rozumie najważniejsze elementy historii i potrafi nadażyć za fabułą, jeśli historia jest opowiedziana powoli i wyraźnie.</p>

			<p>Nagranie narracji o wydarzeniu z przeszłości - podanie informacji o okolicznościach usterki - dbając o dobre techniczne warunki nagrania.</p>	<p>Opisywanie czynności w czasie przeszłym.</p> <p>Wyrażanie niezadowolenia, dezaprobaty, zawodu, smutku.</p> <p>Zgłaszanie propozycji.</p> <p>Argumentowanie.</p> <p>Słownictwo związane z reklamacją produktu (usterka, zwrócić, problem, wymiana i in.).</p>	<p>Czas przeszły.</p> <p>Dostosowanie mimiki do intencji wypowiedzi.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty.</p> <p>Produkcja - (2) Wypowiedź rejestrowana - Wypowiedź twórcza Potrafi sporządzać bardzo krótkie, proste opisy obecnych i przeszłych wydarzeń i osobistych doświadczeń.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja Potrafi wyrażać swoje uczucia, używając bardzo podstawowych, utartych wyrażeń.</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażeń dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p>
--	--	--	--	---	--	---

						<p>Potrafi wskazać, kiedy nadąża za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p> <p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie</p>
16	4	Proponuje bezpłatną wymianę!	<p>Reklamacja – przyjmowanie reklamacji</p> <p>Przyjmowanie reklamacji od klienta lub odrzucenie jej. Udzielanie szczegółowych informacji dotyczących warunków gwarancji.</p>	<p>Argumentowanie.</p> <p>Słownictwo związane ze świadczeniem gwarancji.</p> <p>Rozwiązywanie konfliktów.</p> <p>Wyrażanie wsparcia i zrozumienia.</p>	<p>Dostosowanie mimiki do intencji wypowiedzi.</p> <p>Wyrażenia warunkowe - wykładniki leksykalne i niemanualne.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska</p>

		<p>Proponowanie tłumacza w sytuacjach konfliktu.</p> <p>Oferowanie pomocy (PYTAĆ, PROSIĆ, DAC).</p>	<p>Wyrażenia temporalne (przez rok, za miesiąc).</p>	<p>Konstrukcje pytajne.</p> <p>Czas przeszły i przyszły.</p> <p>Liczebniki inkorporowane.</p> <p>Liczba podwójna, mnoga, dystrybucyjna.</p>	<p>Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja Potrafi wyrażać swoje uczucia, używając bardzo podstawowych, utartych wyrażań.</p> <p>Potrafi odpowiadać na zaproszenia, propozycje i przeprosiny, a także zapraszać, proponować i przepraszać.</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażań dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p> <p>Potrafi wskazać, kiedy nadaż za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji Potrafi określać czas przy użyciu takich wyrażań, jak np. CO-PONIEDZIAŁEK-O-15.00, W-LISTOPADZIE-ZESZŁEGO-ROKU itp.</p>
--	--	---	--	---	--

						<p>Potrafi zadawać proste pytania o przebieg zdarzeń i odpowiadać na nie, np. zapytać, gdzie i kiedy coś miało miejsce, kto tam był i co się działo.</p> <p>Potrafi zadawać pytania dotyczące planowania i intencji i na nie odpowiadać.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p> <p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie</p>
17	4	Proponujemy naprawę w ramach gwarancji	Rozpatrywanie reklamacji (przyjęcie prośby lub jej odrzucenie), proponowanie rozwiązań, wyjaśnianie szczegółów gwarancji (także przekazywanie treści warunków gwarancji zapisanych w języku polskim).	Oferowanie pomocy i wsparcia. Słownictwo związane z korzystaniem z usług zewnętrznego tłumacza (rodzaj połączenia, programu, warunki rozmowy itp.).	Zdania warunkowe (<i>jeśli..., to...</i>) Czasowniki kierunkowe. Wyrażenia: ZGADZAĆ-SIĘ,	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty.</p>

			Proponowanie skorzystania z usługi tłumacza w trudnych sytuacjach komunikacyjnych.		<p>NIE-ZGADZAĆ-SIĘ.</p> <p>Liczba podwójna, mnoga, dystrybucyjna.</p>	<p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie wystarczająco dużo, aby bez zbyteńnego wysiłku prowadzić proste, rutynowe rozmowy. Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażen dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań Potrafi wskazać, kiedy nadąża za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przekazywanie konkretnej informacji na żywo Potrafi przekazać w PJM specyficzne, istotne informacje zawarte w pisanych krótkich prostych tekstach, nagłówkach i notatkach dotyczących znanych tematów.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przetwarzanie tekstu na żywo Potrafi przekazać w PJM główne myśli zawarte w wyraźnie ustrukturyzowanym krótkim prostym pisany lub mówionym tekście (w języku fonicznym), uzupełniając swoje braki różnymi środkami (gestami, rysunkami, mimiką).</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Tłumaczenie tekstu na żywo</p>
--	--	--	--	--	--	---

						Potrafi przetłumaczyć w języku migowym w prosty, przybliżony sposób (z języka fonicznego) zapisane, krótkie, proste teksty (np. notatki dotyczące znanych tematów); w tłumaczeniu oddaje najważniejsze myśli tekstu wyjściowego.
18	4	Nigdy więcej u was nie kupię!	Skarga zgłaszana przez klienta.. Zgłaszanie skargi do sprzedawcy/kierownika zmiany. Opisywanie problemu, swojego niezadowolenia z proponowanych rozwiązań, sugerowanej rekompensaty.	Argumentowanie. Dłuższa wypowiedź monologowa. Opisywanie emocji. Rozwiązywanie konfliktów. Imperatywy (modalność)	Dostosowywanie mimiki do intencji i modalności wypowiedzi. Wykładniki niemanualne modalności. Elementy spajające strukturę dłuższej wypowiedzi monologowej. Akcent zdaniowy.	Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: przedstawianie własnego stanowiska Potrafi zaprezentować swoją opinię w prostych słowach, jeśli odbiorcy są cierpliwi. Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażeń dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań Potrafi wskazać, kiedy nadąza za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje. Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi. Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.

19	4	Bardzo mi przykro, że jest pan niezadowolony	<p>Przyjmowanie skargi przez sprzedawcę.</p> <p>Wyrażanie zrozumienia i żalu.</p> <p>Pomoc w wypełnianiu formularzy reklamacji/skargi - tłumaczenie z tekstu pisanego na migowy podstawowych zwrotów i wyrażeń.</p>	<p>Grzeczność językowa.</p> <p>Proponowanie rozwiązań.</p> <p>Wyrażenia związane ze wsparciem/skruchą.</p>	<p>Fatyczne elementy niemanualne.</p> <p>Dostosowanie stylu migania do intencji wypowiedzi.</p> <p>Czas przyszły.</p> <p>Konstrukcje warunkowe.</p>	<p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie wystarczająco dużo, aby bez zbytecznego wysiłku prowadzić proste, rutynowe rozmowy.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja Potrafi wyrażać swoje uczucia, używając bardzo podstawowych, utartych wyrażeń.</p> <p>Potrafi odpowiadać na zaproszenia, propozycje i przeprosiny, a także zapraszać, proponować i przepraszać.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażeń dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p> <p>Potrafi wskazać, kiedy nadaża za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji Potrafi zadawać proste pytania o przebieg zdarzeń i odpowiadać na nie, np. zapytać, gdzie i kiedy coś miało miejsce, kto tam był i co się działo.</p> <p>Potrafi zadawać pytania dotyczące planowania i intencji i na nie odpowiadać.</p>
----	---	--	---	--	---	---

						<p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Tłumaczenie tekstu na żywo Potrafi przetłumaczyć w języku migowym w prosty, przybliżony sposób (z języka fonicznego) zapisane, krótkie, proste teksty (np. notatki dotyczące znanych tematów); w tłumaczeniu oddaje najważniejsze myśli tekstu wyjściowego.</p> <p>Potrafi przetłumaczyć w języku migowym w przybliżony sposób krótkie, proste, codzienne teksty, np. broszury, notatki, instrukcje, listy, maile zapisane (w języku fonicznym).</p>
20	4	Dzisiaj opowiem o instalacji modemu	<p>Rejestrowanie różnych wypowiedzi w języku migowym – instrukcje, informacje o usłudze, gwarancji itd..</p> <p>Głucho vlogi..</p>	<p>Rejestrowanie wcześniej przygotowanej wypowiedzi na dany temat.</p> <p>Dłuższa wypowiedź monologowa.</p>	<p>Sekwencja czynności.</p>	<p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie komunikatów i instrukcji Potrafi wyłowić główną treść z krótkich, jasnych, prostych komunikatów i instrukcji.</p> <p>Rozumienie - (2) Rozumienie mediów wizualnych - Oglądanie programów telewizyjnych oraz nagrań Rozumie i potrafi wyłowić główne informacje z krótkich nagrań na tematy codzienne, gdy wypowiedzi są powolne i przejrzyste.</p> <p>Produkcja - (1) Wypowiedź na żywo - Wypowiedź monologowa: opisywanie doświadczeń i przeżyć Potrafi wyjaśnić, dlaczego coś lubi lub czegoś nie lubi.</p> <p>Potrafi używać prostego języka opisowego do formułowania krótkich stwierdzeń, porównywania</p>

						<p>przedmiotów i wymieniania ich charakterystycznych cech.</p> <p>Potrafi przedstawiać krótkie, proste opisy zdarzeń i czynności.</p> <p>Potrafi opowiedzieć historyjkę lub opisać coś, wymieniając kolejno zdarzenia i fakty.</p> <p>Produkcja - (2) Wypowiedź rejestrowana - Wypowiedź twórcza Potrafi nagrywać vlogi opisujące aktywności (np. codzienne czynności, wyjścia, sporty, hobby), ludzi i miejsca, używając podstawowego, konkretnego słownictwa i prostych wyrażeń, a relacje między zdaniem oddając za pomocą przestrzeni lub znaków.</p> <p>Interakcja - (2) Interakcja online - Dyskusja i rozmowa przez internet Potrafi tworzyć krótkie opisowe posty dotyczące codziennych tematów, działań społecznościowych i uczuć, podając podstawowe szczegóły.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Nagrywanie tłumaczenia tekstu Potrafi prostym językiem przetłumaczyć w przybliżony sposób (z języka fonicznego na język migowy) bardzo krótkie teksty dotyczące znanych, codziennych zagadnień, które zawierają najczęściej</p>
--	--	--	--	--	--	---

						spotykane słownictwo; mimo błędów tłumaczenie jest zrozumiałe.
21	8	Podstawy translatoryki	Tłumaczenie ulotek, zapisów umów, katalogów, broszur, planów sklepów itp., które zawierają najczęściej spotykane słownictwo specjalistyczne.	Powtórzenie i utrwalenie materiału leksykalnego.	Powtórzenie i utrwalenie materiału gramatycznego.	<p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji Potrafi udzielać wskazówek dotyczących mapy lub planu, a także stosować się do nich.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przekazywanie konkretnej informacji na żywo Potrafi przekazać w PJM specyficzne, istotne informacje zawarte w pisanych krótkich prostych tekstach, nagłówkach i notatkach dotyczących znanych tematów.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Wyjaśnianie danych (np. wykresów, diagramów) na żywo Potrafi zinterpretować i opisać w PJM proste materiały ilustracyjne dotyczące znanych tematów (np. mapa pogody, podstawowy schemat blokowy) (w tekście w języku fonicznym), nawet jeśli w miganiu musi zatrzymywać się, podejmować kolejne podejścia i przeformułować.</p> <p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Przetwarzanie tekstu na żywo Potrafi przekazać w PJM główne myśli zawarte w wyraźnie ustrukturyzowanym krótkim prostym pisany lub mówionym tekście (w języku fonicznym), uzupełniając swoje braki różnymi środkami (gestami, rysunkami, mimiką).</p>

						<p>Mediacja - (1) Mediacja tekstu - Tłumaczenie tekstu na żywo</p> <p>Potrafi przetłumaczyć w języku migowym w przybliżony sposób krótkie, proste, codzienne teksty, np. broszury, notatki, instrukcje, listy, maile zapisane (w języku fonicznym).</p> <p>Strategie mediacyjne - (1) Wyjaśnienie nowych pojęć - Dostosowywanie języka</p> <p>Potrafi powtórzyć z wykorzystaniem prostych znaków główną myśl prostej wiadomości dotyczącej codziennego tematu, by pomóc innej osobie w zrozumieniu jej.</p>
22	8	Zajęcia konwersacyjne I	Konwersacje na podane wcześniej tematy, możliwość przygotowania.	Powtórzenie i utrwalenie materiału leksykalnego.	Powtórzenie i utrwalenie materiału gramatycznego.	<p>Produkcja – Strategie produktywne - (1) Planowanie wypowiedzi</p> <p>Potrafi przypomnieć sobie i przećwiczyć zestaw odpowiednich słów i wyrażeń, które ma opanowane.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka</p> <p>Rozumie wystarczająco dużo, aby bez zbytecznego wysiłku prowadzić proste, rutynowe rozmowy.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja</p> <p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p>

						<p>Potrafi brać udział w krótkich rozmowach w rutynowych sytuacjach na tematy związane z własnymi zainteresowaniami.</p> <p>Rozumie na ogół kierowane do niego wyraźne, standardowe wypowiedzi w języku migowym na znane mu tematy, pod warunkiem możliwości poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Potrafi nawiązać kontakty towarzyskie: witać się, żegnać, przedstawiać się, dziękować.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu</p> <p>Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażen dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p> <p>Potrafi wskazać, kiedy nadąża za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Potrafi omawiać, co robić dalej, wysuwając propozycje i odpowiadając na sugestie, a także prosząc o wskazówki lub udzielając wskazówek.</p> <p>Potrafi zrozumieć wystarczająco dużo, by bez specjalnego wysiłku móc wykonywać proste, rutynowe zadania, prosząc o powtórzenie lub wyjaśnienie, gdy czegoś nie rozumie.</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji</p> <p>Potrafi określać czas przy użyciu takich wyrażen, jak np. CO-PONIEDZIAŁEK-O-15.00, W-LISTOPADZIE-ZESZŁEGO-ROKU itp.</p> <p>Potrafi zadawać proste pytania o przebieg zdarzeń i odpowiadać na nie, np. zapytać, gdzie i kiedy coś miało miejsce, kto tam był i co się działo.</p> <p>Potrafi uczestniczyć w wykonywaniu prostych i rutynowych zadań wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji.</p> <p>Potrafi udzielać wskazówek i instrukcji, np. wskazywać drogę, a także stosować się do nich.</p> <p>Rozumie wystarczająco dużo, aby bez wysiłku prowadzić proste, rutynowe wymiany zdań.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu</p> <p>Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p> <p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.</p> <p>Kompetencje różnojęzykowe i różnokulturowe - (1) Tworzenie różnokulturowego inwentarza Potrafi rozpoznać, kiedy w interakcji pojawiają się trudności, nawet jeśli nie jest pewny, jak zachować się w danej sytuacji.</p> <p>Potrafi rozpoznać, że jego zachowanie może przekazywać wiadomość inną niż zakładana i potrafi to wytłumaczyć w prosty sposób.</p>
23	8	Zajęcia konwersacyjne II	Konwersacje bez możliwości wcześniejszego przygotowania się.	Powtórzenie i utrwalenie materiału leksykalnego.	Powtórzenie i utrwalenie materiału gramatycznego.	<p>Produkcja – Strategie produktywne - (1) Kompensacja W trakcie wypowiedzi potrafi określić, co ma na myśli, wskazując to (np. „Poproszę to.”).</p> <p>Potrafi zastosować konstrukcje naśladujące kształt, wielkość, ruch w miejsce wyrazów, dla których nie zna znaku.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozumienie rozmówcy rodzimego użytkownika języka Rozumie wystarczająco dużo, aby bez zbytniego wysiłku prowadzić proste, rutynowe rozmowy.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Konwersacja</p>

					<p>Potrafi dostosować styl migania przy powitaniach i pożegnaniach w zależności od osoby, do której się zwraca.</p> <p>Potrafi brać udział w krótkich rozmowach w rutynowych sytuacjach na tematy związane z własnymi zainteresowaniami.</p> <p>Rozumie na ogół kierowane do niego wyraźne, standardowe wypowiedzi w języku migowym na znane mu tematy, pod warunkiem możliwości poproszenia o powtórzenie lub parafrazę.</p> <p>Potrafi nawiązać kontakty towarzyskie: witać się, żegnać, przedstawiać się, dziękować.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Rozmowa prowadzona w konkretnym celu</p> <p>Potrafi się porozumieć przy wykonywaniu prostych, rutynowych zadań, używając prostych wyrażeń dotyczących konkretnych przedmiotów, uzyskiwania prostych informacji i omawiania dalszych działań</p> <p>Potrafi wskazać, kiedy nadąża za tokiem rozmowy i, jeśli rozmówca mu pomoże, może zrozumieć konieczne informacje.</p> <p>Potrafi omawiać, co robić dalej, wysuwając propozycje i odpowiadając na sugestie, a także prosząc o wskazówki lub udzielając wskazówek.</p> <p>Potrafi zrozumieć wystarczająco dużo, by bez specjalnego wysiłku móc wykonywać proste,</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>rutynowe zadania, prosząc o powtórzenie lub wyjaśnienie, gdy czegoś nie rozumie.</p> <p>Interakcja - (1) Interakcja na żywo - Wymiana informacji</p> <p>Potrafi określać czas przy użyciu takich wyrażení, jak np. CO-PONIEDZIAŁEK-O-15.00, W-LISTOPADZIE-ZESZŁEGO-ROKU itp.</p> <p>Potrafi zadawać proste pytania o przebieg zdarzeń i odpowiadać na nie, np. zapytać, gdzie i kiedy coś miało miejsce, kto tam był i co się działo.</p> <p>Potrafi uczestniczyć w wykonywaniu prostych i rutynowych zadań wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji.</p> <p>Potrafi udzielać wskazówek i instrukcji, np. wskazywać drogę, a także stosować się do nich.</p> <p>Potrafi udzielać wskazówek i instrukcji, np. wskazywać drogę, a także stosować się do nich.</p> <p>Rozumie wystarczająco dużo, aby bez wysiłku prowadzić proste, rutynowe wymiany zdań.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Zabieranie głosu</p> <p>Potrafi rozpoczynać, prowadzić i kończyć proste dialogi.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Potrafi stosować proste strategie rozpoczynania, podtrzymywania lub kończenia krótkiej rozmowy twarzą w twarz.</p> <p>Interakcja - (1) Strategie interakcyjne - Prośba o wyjaśnienie Potrafi za pomocą typowych zwrotów i wyrażeń poprosić o wyjaśnienie kluczowych słów lub wyrażeń, których nie rozumie.</p> <p>Potrafi w bardzo prosty sposób poprosić o powtórzenie tego, czego nie rozumie.</p> <p>Kompetencje różnojęzykowe i różnokulturowe - (1) Tworzenie różnokulturowego inwentarza Potrafi rozpoznać, kiedy w interakcji pojawiają się trudności, nawet jeśli nie jest pewny, jak zachować się w danej sytuacji.</p> <p>Potrafi rozpoznać, że jego zachowanie może przekazywać wiadomość inną niż zakładana i potrafi to wytłumaczyć w prosty sposób.</p>
--	--	--	--	--	--	---

